

sarkoomarahasto.fi

Heräisikö Sinulla epäily s jostain vakavammasta?

Case osteosarkooma ja Ewingin sarkooma

Suomessa sairastuu vuosittain eri syöpiin noin 230 alle 20-vuotiaasta lasta ja nuorta. Syöpädiagnoosin saamista hidastaa uskomus tämän ikäisten vakavien sairauksien epätodennäköisyydestä sekä hoitohenkilökunnan tiedon puute lasten ja nuorten syöpien oireista.

Lähes kaikki lasten ja nuorten syövät ovat harvinaisia. Niiden tunnistaminen on haastavaa, sillä oireet ovat usein epämääräisiä ja muistuttavat tavanomaisia tuki- ja liikuntaelinoireita. Harvinaissyöpiin kuuluvat osteosarkooma ja Ewingin sarkooma ovat lasten ja nuorten yleisimmät pahanlaatuiset luusta lähtöisin olevat syövät. Tutustu niiden oireisiin, saatat pelastaa jonkun tulevaisuuden!

Osteosarkooma

- Tyypillisin sairastumisikä 15–19 vuotta
- Diagnoosivaiheessa 15–20 %:lla etäpesäkkeitä
- Kaikista nuorten syöivistä pisin viive oireiden alkamisesta diagnoosin saamiseen
- Solunsalpaajahoidot + leikkaus
- 5 vuoden elossaoloennuste 60–70 %, levinneessä taudissa alle 20 %

Ewingin sarkooma

- Yleisin yli 10-vuotiailla, tavataan myös nuoremmilla
- Diagnoosivaiheessa 25 %:lla etäpesäkkeitä
- Solunsalpaajahoidot + leikkaus ja/tai sädehoito
- 5 vuoden elossaoloennuste 75 %, levinneessä taudissa 20–30 %

Tunnistettuja riskitekijöitä

- Murrosikäisen kasvupyrähdysvaihe
- Nuori keskimääräistä pidempi
- Aiemmin saatu sädehoito
- Varhaislapsuudessa sairastettu retinoblastooma

Erityisen epäilyttäviä tuki- ja liikuntaelimestön kipupaikkoja!

Luusarkoomien aiheuttamat kasvaimet voivat tulla mihin tahansa kehon luuhun, mutta tyypillisimmin osteosarkooma tulee polven alueelle raajojen pitkien luiden päihin, kasvulevyjen lähelle, ja Ewingin sarkooma lantioon tai reisiluun yläosaan.

Huomioitavaa

- Pienienerginenkin vamma voi johtaa kasvaimen heikentämän luun rasisurmurtumaan
- Luussa tuntuva aristava kyhmy tulee röntgenkuvata viipymättä
- Ilman tapaturmaa alkanut raajakipu tutkittava kuukauden sisään

Muita oireita

- Kipukohdan läheisten nivelten arkuus/liikerajoitteet
- Pehmytkudosturvotus
- Joskus yleisoireina kuumeilua, poikkeavaa väsymystä, laihtumista
- Verikokeista ei selvää tukea syöpäepäilylle

Osteosarkooma

Ewingin sarkooma

Olkapää tai lapaluu 10 %

Lantio ja lonkka 10 %

Polven alue 65 %

Selkäranka, kylkiluut, ristiluu 16 %

Lantio ja reisiluun yläosa 47 %

Sääriluun yläosa 12 %

Red Flag-oireet

Yötä kohti voimistuva paikallinen kipuu

Luussa tuntuva aristava kyhmy

Ontuminen

Lähteet:

Dallaire, J. 2018. Pediatric osteosarcoma of the knee: a case-report. Journal of Clinical Chiropractic Pediatrics, 17, 1496–1501. <https://jccponline.com/Dallaire.pdf>. **Herbert**, A. ym. 2018. Diagnostic timelines in adolescents and young adults with cancer: a cross-sectional analysis of the BRIGHTLIGHT cohort. The Lancet Child & Adolescent Health 2, 180–190. [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(18\)30004-X](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(18)30004-X) **Pakarinen**, T., Lindholm, P. & Kanerva, J. 2019. Osteosarkooman diagnostiikka ja hoito. Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim 135, 2213–2220. <https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo15255.pdf> **Strauss**, S.J. ym. 2021. Bone sarcomas: ESMO ClinicalPractice Guideline for diagnosis, treatment and follow-up. Annals of Oncology 32, 1520–1536. <https://doi.org/10.1016/j.annonc.2021.08.1995> **Sunela**, K. 2024. Luusarkooma. <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01075> **Syöpärekisteri** n.d. Lapsisyöpätalastot. <https://syoparekisteri.fi/tilastot/tilastot-teemoittain/lapsisyopatilastot/>